

НИЛС НИЛСЕН

ПРОДАВА СЕ ПЛАНЕТА!

Превод от датски: [Неизвестен], 1971

chitanka.info

— И нито една планета! — измърмори Тим О’Шо, докато вдигаше широкото си розово лице от окуляра на радароскопа. — Ни една, макар и планета-дребосък около огромната Бетелхайзе!

Гласът на ирландеца издаваше неговото раздразнение, въпреки самочувствието му на един от най-добрите партньори на покер от тази страна на Сатурн. Но той заложи в това дребно предприятийце стабилна парична сума и четири години от живота си...

Чернокосият италианец Маджио Форлини се откъсна от антигравитационния пулт и сините му очи блеснаха като на дете:

— Наистина ли? Ти сигурен ли си?

Тим се усмихна:

— Толкова сигурен, колкото в това, че бабата на Анжело е била знахарка при команчите в някакъв забутан ъгъл на забравения от бога край — Ню Мексико!

Квартеронът Анжело дел Норте, най-възрастният член от екипажа на космическия кораб „Кречеталото“ (на път към червения гигант, известен под името Бетелхайзе), както винаги, премълча. Нищо на тъмно-жълтото му лице не показваше, че са го оскърбили. Той добре знаеше колко много самообладание е необходимо, за да издържиш четири години в този летящ термос. А с такава стара черупка, чиято скорост само няколко пъти превишава тази на светлината, до Бетелхайзе трудно ще стигнеш.

— Поогледай още веднъж! — предложи четвъртият член на екипажа, немецът Аге Карл и с досада изгледа кръглото си шкембе. — Трудничко е да спортуваш в Космоса — на ум си каза той — само карти, спане, ядене...

— Колко още да гледам — Тим възглавяваше малкия международен отряд на „космическите разузнавачи“, но явно се владееше по-слабо от другите. — Толкова време вече се въртим, а няма и следа от планета. Празна работа... Шестстотин светлинни години и по десет милиона долара за всяка открита планета... Само че къде са тия планети?

„Кречеталото“ беше екипирано от панамската космическа търговска компания, един от тези международни картели, които се бяха разраснали преди двадесетина години. В 2078 г. беше открита двойната относителност. Благодарение на това откритие стана възможно да се лети със свръхсветлинна скорост.

Земният капитал разшири своята сфера на действие и на съседните звезди. Нали вече всички планети на Слънчевата система бяха превърнати в доходни филиали на Земята. Съблазнени от баснословните възнаграждения за всяка нова планета, четирима авантюристи се съгласиха да поведат „Кречеталото“ към Бетелхайзе. И сега от нервната криза преди целта, след тежките седемстотин и трийсет дни, прекарани сред опасностите на Космоса — метеори, магнитни бури, остри лъчения, можеше да ги изведе само нова планетна система...

А Бетелхайзе се оказа самотна румена красавица, фар, захвърлен в небесния океан, дърта мома, от чиято утроба не е излязла нито една планета! Даже в спокойните кафяви очи на Анжело се долавяше разочарование.

— Гледай, гледай, а на мене вече ми се затварят очите! — Тим стисна юмруци, но изстина при студения поглед на немеца.

Той сърдито тръгна към електронния мозък. Искаше да постави перфокарта със задача за обратен път. Да преодолеят 200 светлинни години и за награда — къорава планета няма!

Карл разкърши рамене и наклони подпухналото си лице над окуляра на радароскопа. Анжело и Маджио лениво тръгнаха към Карл. Тим презрително изсумтя. На какво ли още се надяват тия глупаци?

— Пред нас планета... Тридесет градуса наляво — разчленено произнесе Карл.

— Какво?

С един скок Тим О'Шо се озова до него.

— Това е изключено! Аз щях да видя всяко небесно тяло в радиус от десет мили!

Карл се надигна спокойно.

— Убеди се сам!

Тим се залепи за окуляра и замръзна. Най-после вдигна глава и разтърка клепачи.

— Вярно! Атмосфера, морета, облаци... всичко! Как ли съм я пропуснал?

Той виновно погледна другарите си. Но на тях малко им беше до неговите преживявания. Те също се прилепиха към телескопа. И видяха малък сребрист диск, преливаща капчица роса в черната бездна, живо лице на планета. Навярно още е далече — едва ли е по-

голяма от монета — но без съмнение, това е планета. И даже с атмосфера! Скъпоценна, направо безцenna находка!

— Десет милиона долара — благовейно прошепна Маджио.

Останалите кимнаха. Умората и досадата изчезнаха безвъзвратно. Чертите им се изостриха като на ловци при вида на хубав дивеч. Сега остава само да минат близо до планетата, за да могат уредите да направят точни измервания и анализи — въздух, вода, сила на привличане, маса, минерален състав...

„Кречеталото“ измени курса си и тръгна право към планетата. Ако се съди по зрителните наблюдения, до нея едва ли има само един миллион мили. Изведнъж замигаха тревожните червени светлини на сигналните лампички: препятствие на пътя. Автоматично се включиха спирачните системи, космонавтите паднаха на пода, някой изруга. Ако не беше антигравитацията, рязкото намаляване на скоростта щеше да ги сплеска.

Метеор? Четиримата погледнаха екрана на близкия радар. Както и преди, в пустотата пред тях се рееше малката планета. Тя беше станала малко по-големичка, но разстоянието си оставаше огромно... И повече нищо не се виждаше.

— Гръм да ме убие! — долната изкуствена челюст на Тим беше паднала.

След него разбраха и останалите: радарът реагира на планетата. Значи с нея щяха да се сблъскат! Но в такъв случай...

— До нея няма и 300 метра — прошепна Анжело. — И сякаш това са действителните й размери!

— Десет метра в диаметър. — Карл вече беше пред приборите.
— По-точно 10,2 метра — добави той с немска точност.

— Господи... — изстена Тим. — Вижте тези кристалчета... По дяволите — та това са градове. Тези бели лентички са шосета. А тези правоъгълничета, разбира се, са обработвани полета.

Той онемя от изумление.

— Ако размерите на градовете се отнасят към размерите на планетата тъй, както на Земята... — Карл бързо направи сметка — тогава ръста на нейните обитатели не е по-голям от 2 хилядни от милиметъра!

Карл погледна другарите си. В неговите студени сини очи се появи нещо подобно на хумор.

— С други думи казано, те са като микроби... тифни микроби?
— Брадата на Маджио леко потреперваше.

— Не съвсем... — смееше се Карл. — Нима микробите строят градове, обработват ниви. И изобщо, тази планета представлява само теоретически интерес, защото...

— Защото тази планета-джудже не струва и пукнат грош! — възкликна Тим, като идваше на себе си.

— Не струва за нас.

Анжело гледаше миниатюрната планетка, която безгрижно се въртеше пред „Кречеталото“. Синя прашинка, забавна играчка на природата...

— Знаеш ли — Тим искаше да каже на невъзмутимия квартеронец нещо рязко, да го засегне, но киселото му лице изведнъж се развесели. — Разбира се, космическата търговска фирма нищо няма да ни даде за планета с 10 метра диаметър. Но какво ще кажеш за Лондонския астрофизически музей?

— Вярно — зарадва се и Маджио. — Истинска обитаема планета под стъкло — това е сензация! Народът ще счупи преградите! Музеят охотно ще си развърже кесията за десет милиона. Това парче си струва парите.

— Скафандрите, живо! — Тим вече даваше команди. Гласът му беше станал твърд, очите блестяха. — Обличайте се! Ще вземем и магнитния кран. Водна цистерна номер две е празна. Ще я съберем вътре. Цистерната е херметична, тъй че няма защо да се страхуваме за атмосферата.

Той взе херметичния си шлем.

— Правилно! — отново се чу безстрашният глас на Карл. — Ти не си бил толкова глупав, Тим!

— Десет милиона — ликуващо Маджио. — Ако занесем тези микроби живи.

* * *

Те изскочиха като куршуми от преходната камера, като се движеха с помощта на кислородните пистолети. Методичният Карл

държеше под мишица микроскоп. Мълчаливият Анжело се беше затворил в себе си.

„Милиарди — мислеше той и изпитваше непонятен ужас, — може би на планетата живеят милиарди хора... Навярно в тази минута майки изтриват мокрите нослета на своите сополанчета, мъже водят корабите си през океана. И изведнъж — странни силуети в небето, загадъчни сияния, космически демони, божествена десница...“

Четиримата в тежките скафандри долетяха до планетата. Обкръжиха я. Сенките на космонавтите падаха над планините, затъмняваха океаните. Те протягаха ръце към планетата, показваха си я един на друг, разговаряха по шлемофоните.

— Дюймовка! — разсмя се Маджио. — Планета Дюймовка.

Между техните алчни ръце, по своята орбита около червеното слънце плуваше най-малката сестричка на космическите исполнини. И това съвсем не беше лишен от атмосфера безжизнен астероид, нито скован от студ камък. Заобиколен от слабо светещ пръстен, царствената диадема на атмосферата, в Космоса летеше планета. И това усмихнато дете на Слънцето, законен носител на живота, доверчиво показваше на хората зелените си растения, блестящата си вода.

— Миниатюрна Земя — промърмори Карл. — Очевидно със свое притегляне, различно от нашето. Уникален за космическите мащаби екземпляр!

Нещо стисна гърлото на Анжело. Той видя как на миниатюрната планета се ражда новият ден. В лъчите на зората ярко белееха снежни върхове. Червеното слънце се отрази в големи светлосиви океани. Тук и там на континентите проблясваха някакви чудни кристали. Реки се извиваха сред равнините, просветваха езера. Милиони години бяха дълбали бръчки по лицето на планетите, но то все си оставаше младо и отново можеше да се покрие с руменина...

— Да я оставим! — Суеверният индиански страх победи алчността. — Тя им принадлежи. И те са хора. Може би и те имат душа като нашата!

— Душа? — ухили се Тим. — Именно! Микроби с душа! Помисли си, това само повишава цената. Аз тръгвам за магнитния кран.

И той се понесе обратно към кораба. Тялото му отразяваше червеникавата светлина на гигантската звезда. От кислородния пистолет се проточи дълга бяла следа.

— Градовете кипят от оживление! — Карл разглеждаше планетата в своя микроскоп. — Черни точки... Явно са изплашени... Каква ли паника е там. Те ни виждат на небето си...

— Нашата маса оказва влияние на въртенето на планетата. Там започнаха земетресения! А какво ли ще стане, когато съвсем я спрем. Тогава сигурно ще загинат милиони!

Приближи се Тим. Той мъкнеше след себе си кабела на магнитния кран.

— Ще я хванем за магнитните полюси!

Той се понесе в тъмнината около планетата и като плувец се гмурна надолу — митическо създание от света на исполините.

Карл се смееше.

— Аз ги виждам. — Гласът му звънеше от напрежение. — Да знаете как се суетят. Ние сигурно им се виждаме като архангели с огнени мечове!

— Ха! — от смях Тим изпусна кабела. — Добре го измисли — архангели! За пръв и последен път в живота ни се отдава възможност да изобразим Архангел Михаил!

Мисълта за това ги опияняваше. Космически богове! Даже Анжело се поддаде на общото настроение. Те се наловиха за ръце, включиха кислородните пистолети и се завъртяха в буйно хоро около планетата. Все по-бързо и по-бързо... Крещяха, смееха се, хихикаха... И това беше истеричен смях. Те се чувствуваха великанни, достигнали звездите с глава. От техните скокове в атмосферата на планината се образуваха циклони. Тъмните им фигури се носеха над кораби, брегове, градове, като предизвикваха страшни опустошения. Всеки тяхен скок струваше живота на десетки хиляди обитатели на Дюймовка...

— Стига... достатъчно!

Анжело излезе от кръга. Той си спомни отдавна чутите думи... Някога неговата баба му показваше звездите над тяхното малко тъжно село и с треперещ старчески глас разказваше: „Всяка звезда е един от ангелите господни, Анжело!“

Миниатюрната планета милиони години храбро беше летяла през мрачния кладенец на вечността. Полярно сияние беше трептяло над полюсите, облаци бяха изливали благодат над полетата. Разперила сребърни крила, планетата беше създала живот и го беше пазила, доколкото е възможно.

Тим се спусна над планетата. Клещите на крана сякаш бяха раззината уста на дракон... Здравият кабел се натегна, беззвучно изскърца стоманата...

* * *

„Кречеталото“ бързаше към Земята — блестящо камъче, което оставяше зад себе си бледа следа. По-бързи от времето, те преодоляваха космическата бездна. Връщаха се победители. В товарния сектор на кораба висеше Дюймовка — пленената синя птица с пречупени крила.

Действително, Карл и Тим се отнасяха съвсем внимателно със скъпоценната плячка. Включиха антигравитационните генератори и създадоха безтегловност във втора цистерна, където беше инстал irana малката планета. Напомпаха кислород аргон, водни пари, за да могат „те“ да дишат. Монтираха им даже изкуствено слънце. Изобщо направиха всичко, каквото могат, зарад десетте милиона долара.

Даже успяха да опазят от масова смърт прашинките, или микробите, или черните точки, или това, което се виждаше под микроскопа. Космонавтите запазиха милионите обитатели на планетата, които преживяха потопите и циклоните, докато кранът грубо спираше въртенето на Дюймовка. Тогава малките кристали се обвиха в кълбета червен дим, оживяха вулканите в малки страшни избухвания. Космическа катастрофа на длан.

Обратният път се оказа не толкова скучен. Те прекараха немалко увлекательни часове във втора цистерна; въоръжени с микроскоп и лупи. С тънки пинсети подбираха от подвижните живи точки и ги поставяха на осветено предметно стъкло.

— Тъкмо ще бъде по-чист този цирк от бълхи — присъждаше Тим и се смееше добродушно. — Погледнете как се мяят! Ха-ха,

милиметър в час. Как ли недоумяват какво става. Те даже не са способни да си представят какви суперсъщества сме ние!

— Идеален обект за опити с наследствеността — делово забеляза Карл. — Размножават се толкова бързо, колкото банановите мушици. Те би трябвало да имат мярка за време, съвсем различна от нашата. Вероятно нашият час е за тях цяла година. Представяте ли си какво значение има това за изследователя! Можеш да присади шрак на цял народ, да го изолираш в кибритена кутийка и да наблюдаваш няколко поколения: съпротивляемост, разпространение на болестта, смъртност!

— Може би не си струва да продаваме Дюймовка на Астрофизическия музей — замислено каза Маджио. — По-добре да направим развъдник и да ги продаваме на едро. А? Хиляда долара за един милион. Да предположим, че се размножават със скорост десет милиона в денонощие. И никакви излишни разходи за храна и гледане!

— Само да си хитър да събираш реколта от Дюймовка — по десет хиляди на ден! — Тим се плесна по бедрото. — И какво разнообразно приложение. Милион за училището — нагледно пособие. Десет милиона — за военни игри, с които ще се развлечат полковниците: могат да заселят цяла изкуствена планета и да проверяват какво ще стане в случай на атомна война!

— Ами ако е възможно да се обучат и работят в микроапаратурата на космическите кораби! Това ще бъде много повечино от транзисторите! — Карл поднесе своята лупа към планетата. — Гледайте, те вече възстановяват разрушени градове. Вижте как изменят формата на кристалите. Да, истинско живо племе.

Той се усмихна.

— Слушайте — Маджио беше осенен от нова идея. — Можем да затваряме по няколко хиляди в стъклените висулки на обеците. Ще има за какво да си приказват жените ни, брошка и в нея мърда този дребосък!

Да, доста се повеселиха четиримата приятели, докато разглеждаха Дюймовка. Те строяха въздушни кули и предвкусваха как ще загребват нечувани пари. И даже основаха нова фирма „Синдикат «Дюймовка»“.

Само Анжело мълчеше. Той гледаше синята планета, която като лек сапунен мехур висеше в цистерна № 2, гледаше опустошените континенти, градовете, унищожени от пожарите. И си представяше как

милиони живи създания гледат в беззвездното пространство около планетата, затворено в ръждивокафявите стени на втора цистерна. Анжело изгуби спокойния си сън, апетита си, отслабна, стана разсеян и раздразнителен.

— Ах тази негова индианска фантазия! — мърмореше Тим. — Само за тези микроби мисли. Вярва, че те могат да мислят и да говорят. Бацали.

— Как така? — Тим недоверчиво го изгледа.

— Точно в това е цялата работа — очите на Карл светнаха. — Сензация — мислещи микроби!

Той вдигна ръка и огромната сянка на китката му легна на градове, планини и страни.

— Цялата прелест е в това! Разбираш ли?

— Но, да, аз... — Тим погледна ръката, която като хищна птица летеше над миниатюрната планета. — Но да, разбира се!

Техният смях се чуваше даже в този сектор, където Анжело се мяташе на тясното легло от кошмар, който несъмнено беше предизвикан от извънредно живото му въображение.

* * *

— Вашият кораб трябва да мине през стерилизация! — хладно отбеляза служителят. — Правилото е такова: всички кораби, които се връщат от Космоса, задължително подлежат на 24-часова топлинна обработка при температура 100°, за да бъдат обезвредени възможните чуждородни бактерии и вируси.

— Но как не можете да разберете?! — горещеше се Тим. — Планетата в цистерна №2 е обитаема! На нея живот!

— Особен род микроскопични същества — поясни Карл — с големина около 2 хилядни от милиметъра. Уникално племе, изключително подхожда за научим експерименти!

— Планета? — сухо произнесе служителят. — Този минерален образец, този... хм, астероид, който сте донесли?

— Истинска жива планета — увери го Маджио. — Ние сами видяхме как тя се върти около Бетелхайзе. Полярно сияние, облаци и всичко останало!

Панамският междупланетен космодрум. Зад прозорците на космогарата, целият в белези, оставени от метеорите, се извисяваше корпусът на „Кречеталото“. Корабът току-що се беше върнал от най-далечния космически рейс в историята на човечеството. Техниците вече включиха към люка огромен електрически топлонагревател, за да проведат предписаната от закона стерилизация.

Тим, Карл и Маджио с всички сили се стараеха да отстоят интересите на Синдикат „Дюймовка“. Какво ти! Нима един писарушка е способен да схване смисъла на такава велика идея!

— Можете да говорите колкото желаете! — строго каза служителят. — За цели народи в капка вода, за микрохора, по 1000 долара за един миллион човека.

Той почука с пръст сборника инструкции.

— Законът си е закон! Ние не можем да рискуваме, не можем да допуснем... хм, микроби на нашата планета? Всичко това би било безответственост, господа, безответственост!

Те протестираха. Махаха ръце, повишаваха глас. И даже не забелязаха как „Бърза помощ“ тихичко изнесе Анжело, който бълнуваше нещо за „сините ангели“ и „бедната открадната птица“.

Басово забръмча топлокомпресорът. Вълни изгарящ въздух нахълтаха в корпуса на „Кречеталото“ и потекоха от сектор в сектор. Тримата космонавти замъкнаха. Не можеш да вървиш срещу фактите. Служителят шумно затвори правилника и ги изгледа, като заканително клатеше глава. Пристъп на космическа лудост, нищо друго... Всички космонавти, като се върнат от рейс, преживяват своега рода криза. Каквото и да се говори, не е леко да служиш като контрольор на Панамския междупланетен космодрум.

Край своя кораб тройката се задържа. Те гледаха сектора с водната цистерна, вслушваха се в ниското тихо бръмчене на топлокомпресора и се опитваха да уловят — какво? Викове? Ревът на пламъците, погъщащи градовете? Кипенето на океаните?

— Има и безумни хора! — от душа се взмути Маджио.

— Ами да — измърмори под носа си Тим. — Ние можехме да спечелим милиони, разбираете ли, милиони!

— За тях ние щяхме да сме богове — мечтателно произнесе Карл. — И изведнъж — моля, стерилизация!

* * *

След двадесетина години един чиновник намери в склада на Космическата търговска компания някакъв огромен камък. Той направи справка и установи, че този къс скала никого не интересува. Космонавтите винаги домърквали със себе си метеори в качеството на сувенири.

Тогава чиновникът помоли водача на автокрана да извози в извънработно време този камък извън града. Той знаеше колко хубави площи стават от метеорите. Взриви камъка с динамит и си направи от парчетата чудесна пътечка в градината.

И когато цветята разцъфтяха, той често идваше с жена си да се полюбува на своето изобретение.

— Помисли си само — казваше той всеки път — да получиш декоративен камък, който е донесен от самата Бетелхайзе, на 300 светлинни години, за някакви си десет долара!

Публикувано в списание „Авиация и космонавтика“, брой 5/1971

Г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.